

הוֹדֶה וְהִדְרֶה: הַיְהוֹדֶה צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנָה צֶדֶק וְתוֹרָה נִזְרָאוֹת

— זוהר תהלים —

(דף טו.ג.) כנגד זה שחורה אני ונאנה. בראשונה, כשנקראת חרב לדון את העולם, נקראת ודאי שחורה. וכעת, כשנקרבת למעלה בעונה, נקראת נאנה. נאנה ודאי בכל. בנות ירושלים - אלו שתיים עשרה חיות עליונות גדולות שנקראות כך, וכלן בשלמות. על שהיו כעת בגלות באהלי קדר, חזרו הן כעת כריעות שלמה ודאי. ובא ראה, כיון שהחרב היא החורה מדין שהיה בה, שהכשירו בני העולם את מעשיהם, נעשתה דבר, דבר אמת, והתחברה עם אמת. ואמת בעונה. ואזי צדק בכל, והכל אחר. הסוף בראש דבר אמת. אמת בראש, שכתוב (תהלים קיט) ראש דברך אמת. הראש של אותו שנקרא דברך, סוף הדרגות, נקרא אמת. הראש בסוף, עונה צדק בלא פרוד, נכללו והתחברו בכל. עונה הראש, צדק הסוף, (משלי כב) עקב עונה יראת ה'.

ותורה נזראות ימינה וגו' (מה, ה) - זה יעקב, שנטל שני חלקים, משום שנדבק בימין לעולמים, שכתוב (בראשית ל) מחשף הלכן אשר על המקלות. ובשעה ההיא הכל החזר כריעות שלמה, משום שצד הימין התעורר בעולם, ונד הימין פשוטה לקבל את השבים בתשובה. שהרי עד עתה התקדרו בחטאייהם באהלי קדר, וכעת שחוזרים בתשובה, הם כריעות שלמה, משום שאברהם התעורר בעולם, ימינו של המלך.

גבור הוא, וגבור נקרא. ועל כך הודך והדרך. דבר אחר חגור חרבך על ירך גבור - מי שיוצא לדרך, יתקן עצמו בתפלה של רבונו ויזדרז בצדק הזה, חרב עליונה, בתפלה ובקשות עד שלא יצא לדרך, ככתוב (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

על ירך - על אותו רשם קדוש לשמור אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו

חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך

(מה, ד): [זוהר ח"ב פ' בשלח (דף ט"א.)]

וזה הולך כמו ששנינו. אמר רבי יהודה, מה זה שכתוב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אלא, כל מי שמזרו את עצמו ושם את פחד החרב השנונה החזקה כנגדו, על ירך - מה זה על ירך? זהו הרשם הקדוש, כמו שנאמר (בראשית כד) שים נא ירך תחת ירכי. דבר אחר חגור חרבך - כלומר, זרז ותקף את היצר הרע שלך, שהוא חרבך, על ירך, על אותו רשם קדוש לשמר אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור, והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו. ומהו לבוש של הקדוש ברוך הוא? הוד ונצח (והדר), שכתוב (תהלים קד) הוד והדר לבשת. אף כאן הודך והדרך. ואז נדבק האדם במלך הקדוש כראוי.

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה

צדק וגו' (מה, ה): [זוהר חדש פ' חקת